

§ 100

Dnr 2013/1791

Klagomål på buller från sädesfläkt

Förbud med vite

Fastighet: Värmsjö 2:14

**Fastighets-
ägare:** XXX

Klagande: XXX

Beslut

1. Miljö- och byggnämnden förelägger XXX, personnummer XXXXXX-XXXX, om förbud att använda befintlig sädesfläkt på fastigheten Värmsjö 2:14 till dess en skriftlig redovisning inkommit till miljö- och byggförvaltningen. Redovisningen ska visa att åtgärder vidtagits så att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer inomhus (FoHMFS 2014:13) och naturvårdsverkets riktvärden för industribuller utomhus vid bostäder inte överskrids.
2. Nämnden beslutar att föreläggandet ska förenas med vite på 10 000 kronor.
3. Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Redogörelse för ärendet

Miljöavdelningen har vid två tillfällen under 2012 och 2013 mottagit klagomål avseende höga ljudnivåer från fastigheten Värmsjö 2:14. Enligt den klagande, som bor på fastigheten Värmsjö 1:8, uppstår störningen från en sädesfläkt på grannfastigheten Värmsjö 2:14.

Vid ett platsbesök av miljöavdelningen den 6 september 2013 gjordes bedömningen att ljudnivån från sädesfläkten var hög. Fastighetsägaren till Värmsjö 2:14 informerades på plats om att miljöavdelningen ansåg att något måste göras för att sänka ljudnivåerna från sädesfläkten.

Miljöavdelningen begärde in ett förslag till åtgärdsplan och redogörelse för hur mycket fläkten används. En redovisning från fastighetsägare inkom den 2 oktober 2013 om att fläkten används 45-60 minuter dagligen under en period på tre-fyra veckor på hösten efter tröskning. Enligt den klagande används fläkten minst två timmar per dag under den perioden. Fastighetsägare har anlitat en extern konsult som gjort en bullerutredning. Utredningen visar att de riktvärden som anges i naturvårdsverkets vägledning om industribuller utomhus vid bostäder överskrids. Slutsatsen i utredningen är att bullerdämpande åtgärder behöver vidtas.

Miljökontoret anser att det föreligger en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Därför förelades fastighetsägare senast den 1 maj 2014:

1. Utföra bullerdämpande åtgärder på sädesfläkt på fastigheten Värmsjö 2:14. Åtgärder ska vara utförda innan sädesfläkten får användas igen. Åtgärderna som genomförs ska se till att bullernivåer inte överskrids, enligt de riktvärdena som finns i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer inomhus (FoHMFS 2014:13) och naturvårdsverkets riktvärden för industribuller utomhus vid bostäder, på fastigheten Värmsjö 1:8.
2. Utföra uppföljande ljudmätning som visar att riktvärdena som finns i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer inomhus (FoHMFS 2014:13) och naturvårdsverkets riktvärden för industribuller utomhus vid bostäder inte överskrids på fastigheten Värmsjö 1:8.
3. Inkomma med skriftlig redovisning till miljökontoret om vilka åtgärder som utförts samt visar att uppföljande ljudmätning genomförts och att ovanstående riktvärden inte överskrids.

Miljöavdelningen har efter den 1 maj 2014 varit i kontakt med fastighetsägare och fått beskedet att inga bullerdämpande åtgärder eller uppföljande ljudmätning har genomförts. Någon skriftlig redovisning har inte inkommit.

Den 5 maj 2014 skickade miljöavdelningen ett meddelande till fastighetsägare om att då inga åtgärder utförts så kommer ärendet att tas upp för beslut av miljö- och byggnämnden. Detta beslut kan komma att förenas med ett vite. Fastighetsägare fick möjlighet att inkomma med synpunkter.

Den 15 maj 2014 inkom fastighetsägare med synpunkter om att sädesfläkten kommer att ljuddämpas innan användning åter sker.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att förbjuda användning av sädesfläkt till dess att bullerdämpande åtgärder är utförda och att en uppföljande ljudmätning är genomförd.

Motivering

Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen t ex buller kan enligt 9 kapitlet 1 § miljöbalken (MB) kallas ”miljöfarlig verksamhet”. En fläkt kan medföra störning för omgivningen genom buller och kan således anses vara en miljöfarlig verksamhet. Balken är därmed tillämplig på denna typ fall.

I MB 9 kapitel 3 § framgår att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Hit räknas, förutom fasta störningar, även regelbundna störningar samt störningar som återkommer vid flera tillfällen om än inte med någon regelbundenhet, enligt propositionen om miljöbalk, 1997/98:45.

Enligt MB 26 kapitlet 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i varje enskilt fall för att balken, föreskrifter, domar och andra beslut som meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Enligt 21 § samma kapitel får tillsynsmyndigheten begära in de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt MB 26 kapitlet 14 § får föreläggande eller förbud förenas med vite.

MB 2 kapitel behandlar skyldigheterna för alla som bedriver verksamhet som kan skada miljö eller människors hälsa. I 2 § ställs kravet att verksamhetsutövaren måste ha den kunskap som krävs för att skydda miljö och människor från skador som kan uppkomma på grund av verksamheten. I 3 § ställs krav på skyddsåtgärder, begränsningar och andra försiktighetsmått så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet.

Socialstyrelsens allmänna råd om höga ljudnivåer inomhus (SOSFS 2005:6), numera folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer inomhus (FoHFM 2014:13), och naturverkets vägledning om industribuller innehåller riktvärden som bör tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger i detta fall. Nedan följer de riktvärden som gäller:

Riktvärden inomhus

- 30 dBA ekvivalentnivå inomhus
- 45 dBA maximalnivå inomhus nattetid

Riktvärden industribuller utomhus

- 50 dBA ekvivalentnivå utomhus dagtid klockan 07.00-18.00
- 45 dBA ekvivalentnivå utomhus kvällstid klockan 18.00-22.00 samt lördagar, söndagar och helgdagar klockan 07.00-18.00
- 40 dBA ekvivalentnivå utomhus nattetid klockan 22.00-07.00

En ljudutredning har utförts som visar att de riktvärden som anges i naturvårdsverkets vägledning om industribuller utomhus vid bostäder överskrids. Slutsatsen i utredningen är att bullerdämpande åtgärder behöver vidtas. Tillgänglig teknik finns att kunna vidta åtgärder. Ett annat alternativ är att byta ut fläkten. Utifrån MB 2 kapitlet 3 § om att för yrkesmässig verksamhet ska bästa möjliga teknik användas för att förebygga skador och olägenheter anser nämnden att det är motiverat att ställa krav på förbud att använda den befintliga sädesfläkten. Förbudet kan upphävas om åtgärder vidtas så att riktvärden erhålls.

Upplysningar

Om skyddsåtgärder vidtas och ljudmätning utförs som visar att naturvårdsverkets riktvärden för industribuller utomhus vid bostäder innehålls kan förbudet upphävas.

Timavgift tas ut för den tid miljökontoret lägger ner på ärendet enligt ”Taxa för miljö- och byggnämndens verksamhet avseende prövning och tillsyn enligt miljöbalken” antagen av kommunfullmäktige den 24 februari 2009, § 20. Timtaxan ligger för närvarande på 700 kronor och är fastställd av kommunfullmäktige. En separat faktura kommer att skickas.

Fastighetsägare underrättas om beslutet med mottagningsbevis och hur man överklagar.

Klagande underrättas om beslutet.